

## Olağan Dışı Gelir ve Olağan Dışı Gider Faturalarının Muhasebeleştirilmesi

|            |                   |
|------------|-------------------|
| Belge türü | Özelge            |
| Kanun      | VERGİ USUL KANUNU |
| Özelge no  | 19208162-VUK-2140 |
| Tarih      | 20.03.2019        |

T.C.

ÇANKIRI VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 19208162-VUK-2140

20.03.2019

Konu : Olağan Dışı Gelir ve Olağan Dışı Gider Faturalarının Muhasebeleştirilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunda;

- Antalya ilinde bulunan şube işyerinde market işletmeciliği işi ile iştigal ettiğiniz, bahse konu şubenizde toptancınız ... nin kiralık olan işyerinizde tadilat destek ve koordinasyon işlemlerini üstlendiği,
- Kiraladığınız işyerinde yapılan tadilatın ... .'nin isteği doğrultusunda ... tarafından yapılarak adınıza ... numaralı faturanın düzenlendiği, söz konusu fatura muhteviyatı tutarın ... numaralı fatura ile tarafınızca ... yansıtıldığı,
- Taraflar arasında yapılan anlaşma çerçevesinde ... in ödemeleri ... ye direkt olarak yapacağı, bu nedenle adınıza düzenlenen tadilat faturalarının kiracı bulunduğunuz işyerine yapılan giderler olması, adınıza düzenlenen faturalar nedeniyle de tarafınızca yansıtma faturası düzenlediğinizden bahisle firmanızla ilgisi

kalmadığı

belirtilerek, adınıza düzenlenen ve tarafınızca düzenlenen faturaların tekdüzen muhasebe kayıtlarına nasıl intikal ettirileceği hususunda Defterdarlığımızdan görüş talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun; 227 nci maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu hükmüne bağlanmış olup, söz konusu kayıtların aynı kanunun 229 uncu ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden (fatura, gider pusulası, serbest meslek makbuzu vb.) herhangi biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, Kanunun 229 uncu maddesinde fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika şeklinde tanımlanmıştır.

Bu bağlamda, tahakkuka ilişkin bir belge olan ve ödeme ile ilişkisi olmayan faturanın, malın teslimi veya hizmetin ifasını müteakip, ödeme yapıp yapılmadığına bakılmaksızın yedi gün içinde, ödemeyi yapan adına değil, emtia veya hizmeti satın alan müşteri adına düzenlenmesi gerekmele birlikte, kişi veya kurumların ürettiği mal veya hizmetin maliyetine girmeyen, gelirin elde edilmesi ve ticari faaliyetinin devamı ile ilişkisi olmayan, üçüncü kişiler adına yapılan giderlerin asıl muhatabına yansıtma faturası düzenlenmek suretiyle yansıtılması gerekebilmektedir. Ancak bu durumda, düzenlenen faturaya "*fatura muhteviyatı işlemin bir masraf aktarımı olduğu ve masrafların gerçek ilgisine intikal ettirildiğine*" ilişkin bir şerh düşülmesi ve ekine masraf aktarımına konu işleme ait fatura veya benzeri belgenin bir örneğinin eklenmesi işlemin gerçek mahiyetinin tevsiki açısından önem arz etmektedir.

Diğer taraftan, mezkûr Kanunun 175 ve mükerrer 257 nci maddelerinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile mükelleflerin, muhasebe sistemlerinde uymakla yükümlü bulundukları kurallar belirlenmiştir. Bu belirlemelere göre, mükelleflerin muhasebenin temel kavramlarına, muhasebe politikalarının açıklanması ve mali tablolar ilkelerine, tekdüzen hesap planı ve işleyişine ilişkin yapılan düzenlemelere uymaları gerekmektedir.

Muhasebenin temel kavramlarından;

- "Sosyal Sorumluluk Kavramı", muhasebenin organizasyonunda, muhasebe uygulamalarının yürütülmesinde ve mali tabloların düzenlenmesi ve sunulmasında; belli kişi veya grupların değil, tüm toplumun çıkarlarının gözetilmesi ve dolayısıyla bilgi üretiminde gerçeğe uygun, tarafsız ve dürüst davranılması gereğini,

"Özün Önceliği Kavramı", işlemlerin muhasebeye yansıtılmasında ve onlara ilişkin değerlendirmelerin yapılmasında biçimlerinden çok, özlerinin esas alınması gereğini,

"Tam Açıklama Kavramı", mali tabloların bu tablolardan yararlanacak kişi ve kuruluşların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır olması gereğini

ifade etmektedir.

Ayrıca, yukarıda bahsi geçen 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinin "6. GELİR TABLOSU HESAPLARI" başlığı altında yer alan;

67- Olağandışı Gelir ve Karlar bölümünde, *"İşletmenin olağan faaliyetlerinden bağımsız olan ve bu nedenle arızı nitelik taşıyan duran varlıkların satışlarından elde edilen karlar ile olağan dışı olay ve gelişmeler nedeniyle ortaya çıkan gelir ve karların yer aldığı hesap grubudur."*,

68 - Olağandışı Gider ve Zararlar bölümünde ise, *"İşletmenin olağan faaliyetlerinden bağımsız olan ve bu nedenle sık sık ve düzenli olarak ortaya çıkması beklenmeyen işlem ve olaylardan kaynaklanan gider ve zararların yer aldığı hesap grubudur."*

açıklamaları yer almaktadır.

Buna göre; söz konusu giderler ile bunların asıl yükleniciye yansıtılmasının yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde gelir ya da gider hesaplarında izlenmesi gerekeceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026